

ÎNCHEIERE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului
Judecători

Iuliana Oprea
Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Manole Ion, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Demidcov Vladimir împotriva lui Manole Ion privind evacuarea și radierea vizei de reședință și acțiunea reconvențională a lui Manole Ion împotriva lui Demidcov Vladimir și Pavlenco Nicanor, intervenient accesoriu Manole Claudia privind încasarea sumei, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 24.10.2005, Demidcov Vladimir a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Manole cu privire la evacuarea din imobil și radierea vizei de reședință.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 24.11.2003, în temeiul contractului de schimb încheiat între el și Nicanor Pavlenco, a devenit proprietarul casei de locuit nr. 22 de pe str. Iachir, or. Orhei. În casa dată are viză de reședință și locuiește Ivan Manole, care refuză să-i elibereze casa, motiv din care el cu familia nu poate să facă reparație și să treacă cu traiul în casa menționată, pîrîtul zicîndu-i că va elibera casa doar în baza unei hotărîri judecătorești. De mai multe ori i-a propus lui Manole Ivan să elibereze casa și să-și retragă viza de reședință, însă fără nici un rezultat.

Cere reclamantului admiterea acțiunii și evacuarea lui Ivan Manole din casa lui situată pe str. Iachir, nr. 22, or. Orhei, fără acordarea altui spațiu locativ cu anularea vizei de reședință a pîrîtului din imobilul în litigiu.

Prin hotărîrea Judecătoria Orhei din 28 noiembrie 2005, acțiunea a fost admisă integral, fiind dispusă evacuarea lui Ivan Manole din casa de locuit din str. Iachir, nr.22, or. Orhei fără acordarea altui spațiu locativ și i-a fost retrasă acestuia viza de reședință din casa de locuit menționată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2006, a fost admis apelul lui Ivan Manole, casată integral hotărîrea primei instanțe și remisă cauza la rejudecare în aceeași instanță de judecată în alt complet de judecători.

La 21.03.2006, Ivan Manole a depus acțiune reconvențională împotriva lui Nicanor Pavlenco și Vladimir Demidcov cu privire la anularea contractului de schimb a caselor de locuit și recunoașterea dreptului de proprietate la 1/2 cotă-parte din imobil.

În motivarea acțiunii reconvenționale, Manole Ivan a indicat că locuiește în casa în litigiu din anul 1980, după ce s-a căsătorit cu fiica lui Nicanor Pavlenco - Claudia Pavlenco, cu care au divorțat în anul 2003. După înregistrarea căsătoriei Nicanor Pavlenco i-a donat casa de locuit din str. Iachir, nr.22, or. Orhei, instalându-se cu traiul la concubina sa, Ina Gangan pe str. Donici, 19, or. Orhei. Pe parcursul vieții în comun ei au efectuat diverse lucrări de reparație capitală a casei de locuit și anume: au ridicat pereții casei cu câteva rînduri, au schimbat acoperișul, au construit acareturi, câteva odăi, au schimbat podeaua în toate odăile, au schimbat ușile, ferestrele, au gazificat casa, creîndu-și astfel toate comoditățile necesare pentru trai. În 2003 a fost desfăcută căsătoria încheiată între el și Claudia Pavlenco, ultima a plecat la muncă peste hotarele țării în Italia, iar el a continuat să locuiască în casa litigioasă. Ulterior, în ședința de judecată a aflat despre existența contractului de schimb dintre Nicanor Pavlenco și Vladimir Demidcov, fiul acestuia. În anul 1990 i-a fost atribuit gradul 2 de invaliditate, unica sursă de existență a lui fiind pensia sa, fapt care nu-i permite să-și construiască o casă de locuit sau să-și procure o altă locuință. În prezent nu are unde pleca deoarece nu dispune de un alt spațiu locativ.

Cere reclamantul Ivan Manole declararea nulității contractului de schimb din 24.11.2003 încheiat între Vladimir Demidcov și Pavlenco Nicanor în privința caselor de locuit situate în or. Orhei, str. Ciprian Porumbescu, 6 și str. Iachir, 22 și recunoașterea dreptului de proprietate asupra 1/2 cotă-parte din bunul imobil din str. Iachir, 22, or. Orhei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Orhei din 03 martie 2008, cererea reclamantului Vladimir Demidcov despre evacuarea din casă și radierea vizei de reședință a fost respinsă ca neîntemeiată, s-a admis parțial cererea reconvențională a lui Ivan Manole, fiind recunoscut nul contractul de schimb a caselor de locuit din 24.11.2003 încheiat între Nicanor Pavlenco și Vladimir Demidcov, în rest celelalte cerințe din acțiunea reconvențională au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2009, a fost respins apelul declarat de Ivan Manole, s-a repus în termen și s-a admis apelul declarat de Vladimir Demidcov, fiind casată hotărîrea instanței de fond și pronunțată o hotărîre nouă, prin care: s-a admis cererea de chemare în judecată lui Vladimir Demidcov, s-a dispus evacuarea lui Ivan Manole din casa de locuit nr.22 situată pe str. Iachir, or. Orhei cu radierea vizei de reședință a acestuia din spațiul locativ indicat, iar acțiunea reconvențională depusă de Ivan Manole a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 iunie 2009 a fost admis recursul declarat de Ivan Manole, s-au casat integral decizia instanței de apel din 28.01.2009 și hotărîrea instanței de fond din 03.03.2008, cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Orhei din 01 februarie 2010, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea lui Vladimir Demidcov și a fost admisă parțial acțiunea reconvențională a lui Ivan Manole, fiind recunoscut nul contractul de schimb a caselor de locuit din or. Orhei, str. Ciprian Porumbescu 6 și str. Iachir nr.22, încheiat între Vladimir Demidcov și Nicanor Pavlenco la data de 24.11.2003, ca fiind fictiv, cu aducerea părților la poziția inițială, în rest acțiunea reconvențională fiind respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2010, a fost admis apelul

declarat de către Vladimir Demidcov, s-a casat hotărîrea Judecătorei Orhei din 01 februarie 2010 cu emiterea hotărîrii noi, prin care: s-a admis cererea de chemare în judecată lui Vladimir Demidcov, s-a dispus evacuarea lui Ivan Manole din casa de locuit situată pe str. Iachir, nr.22, or. Orhei, cu radierea vizei de înscriere a acestuia pe adresa menționată; s-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională a lui Ivan Manole împotriva lui Nicanor Pavlenco și Vladimir Demidcov cu privire la anularea contractului de schimb din 24.11.2003 încheiat între Vladimir Demidcov și Nicanor Pavlenco a caselor de locuit din or. Orhei, str. Ciprian Porumbescu, nr.6 și str. Iachir, nr.22 și recunoașterea dreptului de proprietate la 1/4 cotă-parte din imobil.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 octombrie 2010, a fost admis recursul declarat de către Ivan Manole, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2010, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02.02.2011 a fost introdusă în proces în calitate de intervenient accesoriu Claudia Manole alături de pîrîții Nicanor Pavlenco și Vladimir Demidcov în pricina civilă nominalizată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2011, a fost admis apelul declarat de către Vladimir Demidcov și Nicanor Pavlenco, s-a casat hotărîrea Judecătorei Orhei din 01 februarie 2010 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată.

La data de 24.02.2015, Ivan Manole a depus o cererea de modificare a cererii reconvenționale, prin care a solicitat: încasarea de la Nicanor Pavlenco și Vladimir Demidcov, în mod solidar, în beneficiul său a sumei de 102 274 lei, ceea ce constituie $\frac{1}{2}$ din suma totală de 204 274 lei a cheltuielilor suportate de el pentru îmbunătățirea condițiilor locative a casei de locuit din în or. Orhei, str. Iachir, nr.22 precum și a cheltuielilor de efectuare a expertizei.

În motivarea cererii reconvenționale, reclamantul a indicat că, din anul 1980 pînă în anul 2003 s-a aflat în căsătorie legală cu fiica pîrîtului Nicanor Pavlenco, Claudia Pavlenco (Manole), împreună au doi copii. Toată această perioadă s-au aflat la evidență în imobilul în litigiu cu acordul tatălui-socru, fiind ca un membru al familiei, fiind o familie și-au îmbunătățit condițiile locative. Menționează că la solicitarea sumei respective s-a ghidat de raportul de expertiză nr.514 din 17.03.2014 întocmit de către CNEJ, conform căruia costul lucrărilor de construcție indicate în Actul cu denumirea „Prețuirea costului de construcții și reparații a lucrărilor efectuate de către Ivan Manole în gospodăria casei situate pe str. Iachir, nr.22, or. Orhei întocmit de către IPS „IPROCOM” recalculat la prețurile lunii octombrie 2012 cu luarea în considerație a uzurii în mărime de 20% constituie 204 274 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Orhei din 30.06.2015, au fost admise cererile acțiunii lui Vladimir Demidcov și Nicanor Pavlenco: s-a dispus evacuarea lui Ivan Manole din casa de locuit situată în or. Orhei, str. Iachir, 22 cu radierea vizei de reședință a lui. Totodată, s-a admis și cererea reconvențională, fiind dispusă încasarea de la Vladimir Demidcov și Nicanor Pavlenco, în mod solidar, în beneficiul lui Ivan Manole a sumei de 102 274 lei – ceea ce constiuie $\frac{1}{2}$ din cheltuielile pentru îmbunătățirea condițiilor locative în acest imobil și $\frac{1}{2}$ din cheltuielile pentru efectuarea expertizei în suma de 900 lei.

La 16.07.2015, Vladimir Demidcov, Nicanor Pavlenco și Claudia Manole au depus cererea de apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd casarea acesteia în partea admiterii cererii reconvenționale cu emiterea unei hotărîri noi de respingere a cererii reconvenționale.

În motivarea apelului au indicat că, instanța de judecată urma să țină cont de faptul că pretenții de încasare a sumei au fost formulate abia în anul 2015, prin urmare acestea sunt prescrise, fapt ce urma să ducă la respingerea acțiunii reconvenționale.

Mai mult, consideră că soluția încasării sumei în mod solidar nu este susținută prin careva temeuri legale, or, legea prescrie necesitatea existenței unei obligații indivizibile, la caz nefiind aplicabilă norma dată. Totodată, consideră că lipsesc temeuri de încasare a sumelor de la Vladimir Demidcov, în condițiile în care a devenit proprietar al imobilului în anul 2003, respectiv lipsesc eventualele obligații ale noului proprietar față de Ivan Manole.

Totodată, menționează că probele prezentate de Ivan Manole nu confirmă faptul că materialele procurate ar fi fost folosite de către acesta la efectuarea îmbunătățirilor la imobil, mai mult conform facturilor se evidențiază că materialele de construcție au fost procurate de Efim Manole. De asemenea, indică faptul că nu a fost confirmat corespunzător că Ivan Manole ar fi procurat materialele de construcție, în condițiile în care acesta indică faptul că unica sursă de venit a fost pensia de invaliditate, acordată din 1990, pe cînd materialele de construcție au fost procurate în anul 1992.

Astfel, consideră că instanța de fond a examinat pricina superficial, nu a elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, în lipsa probelor veridice și suficiente neîntemeiat a considerat constatat faptul că reclamantul-reconvențional ar fi suportat cheltuielile și neîntemeiat și contrar legii a încasat solidar cheltuielile respective din contul actualului proprietar, motiv pentru care solicită casarea hotărîrii în partea respectivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2016, a fost admis apelul declarat de Vladimir Demidcov, Nicanor Pavlenco și Claudia Manole, casată hotărîrea Judecătoriai Orhei din 30.06.2015 în partea admiterii cererii reconvenționale a lui Ivan Manole și a fost emisă în această parte o hotărîre nouă, prin care a fost respinsă ca nefondată cererea reconvențională lui Ivan Manole către Vladimir Demidcov și Nicanor Pavlenco, intervenient accesoriu Claudia Manole, despre încasarea sumei. În rest hotărîrea Judecătoriai Orhei din 30 iunie 2015 în pricina dată a fost menținută.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 25.05.2016, Manole Ion a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2016 și menținerea hotărîrii Judecătoriai Orhei din 30 iunie 2015.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că instanța de apel superficial a examinat cauza, deoarece intimatul a recunoscut că Manole Ivan cu acordul său a efectuat îmbunătățiri la casă, fapte confirmate și de martori și alte materiale ale cauzei.

La 27.07.2016, avocatul Ariadna Dodi în interesele lui pavlenco Nicanor, Demidcov Vladimir și Manole Claudia, a depus referință la recursul declarat, prin

care și-a exprimat dezacordul cu argumentele acestuia și a solicitat respingerea lui ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare invocate în cererea de recurs, completul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatoare și a constatat circumstanțele cauzei. În viziunea recurentului, instanța de apel examinat cauza superficial și nu au luat în considerație că intimatul a recunoscut că Manole Ivan cu acordul său a efectuat îmbunătățiri la casă.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare minuțioasă de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe când în recursul declarat de Manole Ion, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Manole Ion ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Manole Ion.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Iuliana Oprea

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru